

Slutrapport

Earth Hour City Challenge: Energiomställning, kommunikation och ledarskap

Diarienummer: 2013-005893

Projektnummer: 38115-1

Företag/organisation Energikontoret i Mälardalen AB	Organisationsnummer 556134 - 8698
Postadress Kungsgatan 43	Bankgiro 539-4895
Postnummer/Ort 632 20 Eskilstuna	
Projektledare (förnamn, efternamn) Emil Andersson	
Telefon 072 – 857 10 15	
E-postadress emil.andersson@energikontor.se	Webbplats www.energikontor.se

Sammanfattning

Energikontoret i Mälardalen har tillsammans med Världsnaturfonden WWF drivit projektet Earth Hour City Challenge: Energiomställning, kommunikation och ledarskap. Världsnaturfondens globala utmaning Earth Hour City Challenge (EHCC) utmanar städer runtom i världen att agera förebilder och inspirera till åtgärder som leder till hållbar stadsutveckling.

Det här projektet syftar till att genom en fördjupad satsning i Sverige förstärka de svenska kommunernas arbete i omställningen till ett 100 % förnybart och effektivt energisystem. Genom att delta i utmaningen ges kommunerna en möjlighet att visa upp och demonstrera ett ledarskap av internationell relevans.

Den utökade verksamheten har främst gällt insatser inom tre fokusområden:

1. Feedback och utvärdering
2. Utbildning och kommunikation
3. Uppföljning och spridning av lärdomar och goda exempel

Projektet förlängdes och pågick fram till 2015-03-31 Några av de viktigaste resultaten är att feedback till deltagande kommuner har lämnats under två omgångar av EHCC, fem kommunkonferenser anordnats inom projektet samt goda exempel har spridits via en rapport och en blogg.

Deltagandet har ökat till 14 svenska kommuner, varav 7 var nyttillkomna till den senaste omgången.

Projektets huvudsakliga målgrupp är svenska kommuner med syftet att öka deltagandet i EHCC.

1. Bakgrund

Earth Hour City Challenge har sedan starten 2010 utvecklats från en svensk pilot till en internationell satsning med 17 deltagande länder i EHCC 2015 och fortsätter att utvecklas. EHCC har ett gott nyhetsvärde då det finns ett allmänt medieintresse för utmaningar och rankingar av den här typen. Det finns en stabil grund för utmaningen då deltagandet kräver rapportering via den internationella plattformen carbonn Climate Registry (cCR). I kombination med satsningar på attraktiv och lättillgänglig kommunikation av utmaningen till en bredare publik säkras både räckvidd och kvalitet.

Projektet avsåg att stärka EHCC som helhet och addera ett mervärde till de svenska kommunerna genom tre fokusområden:

1. Feedback och utvärdering
2. Utbildning och kommunikation
3. Uppföljning och spridning av lärdomar och goda exempel

Projektet har bidragit till kommunernas arbete med omställningen till 100 % förnybar energi och ett effektivt energisystem inom de närmaste decennierna. Tidigare utvärderingar och kontakter med svenska kommuner visade att det finns ett stort intresse i att delta i satsningar som EHCC men att det är nödvändigt med stöd för att komma igång.

EHCC-projektet hade en hög energirelevans via inrapporterade åtgärder på cCR-plattformen. Vad EHCC adderar till kommunernas redan existerande arbete är att nationellt och internationellt uppmärksammas, driva på och få kommunerna att lyfta sig ett steg till. carbonn-plattformens jämförbara och transparenta inrapportering skapar en möjlighet till benchmarking, ett visst

tävlingsmoment och bäddar för utåtriktade kommunikationsinsatser. Det internationella perspektivet bidrar till hög relevans och att ny kunskap tillägnas målgruppen. EHCC uppmärksammar ett aktivt och ambitiöst klimat/energiarbete i svenska kommuner som med fördel kan gälla olika former av samverkansprojekt, t.ex. mellan industri/kommun eller universitet/kommun.

Kommunerna bidrar med satsningar som inte enbart består av projekt inom den kommunala verksamheten utan även med projekt inom kommunen som geografisk plats. Således är satsningar mot företag och industri i högsta grad adekvat för EHCC.

Internationella projekt av den här typen har stor tyngd och kan fungera som lok i omställningen till ett förnybart och effektivt energisystem. WWF som organisation med verksamhet i över 100 länder är en stark plattform för att sprida lärdomarna från detta projekt internationellt.

Projektet har en direkt koppling till 10 av de 16 miljömålen: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Skyddande ozonskikt, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö.

Projektägare är Energikontoret i Mälardalen. Projektledarskapet har delats av Emil Andersson på Energikontoret i Mälardalen, Sabina Andrén och Emelie Kärre från WWF. Tankesmedjan Global Utmaning har bidragit med expertkunskaper vid kommunkonferenser, feedbackworkshop och referensgruppsmöten.

Projektet har finansierats från Energimyndigheten med 999 000 kronor, men finansieringsgrad om 84,7 %. Total omsättning på projektet var 1 178 700 kronor. En mer exakt redovisning sker i den ekonomiska redovisningen.

Projektets ursprungliga tidplan var 2013-12-02 --- 2014-12-31. Då utmaningen inte är årsvis utan följer Earth Hour ansöktes det om en förlängning av projektet för att det inte skulle avslutas mitt under pågående omgång. Utmaningen hade kunnat ta skada av att stödet från Energikontoret plötsligt försvann mitt under pågående omgång. Utifrån detta beviljades projektet en förlängning och projektperioden har istället varit: 2013-12-02 --- 2015-03-31.

2. Verksamhetsbeskrivning/projektbeskrivning och uppfyllelse av syfte, mål och målgrupp

3.1 Syfte

Syftet är att förstärka svenska kommuners arbete i omställningen till 100 % förnybart och effektivt energisystem samt att visa upp och demonstrera ett ledarskap av internationell relevans genom en fördjupad satsning av Earth Hour City Challenge (EHCC) i Sverige.

Projektet ska:

- Bidra till att utveckla tävlingskonceptet och innehållet i EHCC för att få mer uppmärksamhet och resultat av projektet som helhet.
- Motivera fler kommuner att delta i EHCC och på så sätt stärka det lokala energiarbetet
- Inspirera och engagera svenska kommuner till ytterligare åtgärder för att uppnå energiomställningen
- Ge förutsättningar för demonstration och ledarskap av internationell relevans.

Den fördjupade satsningen av Earth Hour City Challenge som detta projekt har inneburit, har lett till att fler städer har visat upp sitt klimatarbete. Under projektets tid har deltagarantalet ökat från 10 till 14, varav 7 städer är nya deltagare. Deltagarna har inspirerats av varandra och i en hög grad utbytt erfarenheter som har bidragit till att det har stärkt deras arbete i omställningen till 100 procent förnybart. Antalet åtgärder som de svenska städerna har rapporterat in har ökat med 217 stycken till totalt 492. EHCC är en internationell utmaning, med 17 deltagande länder i den senaste omgången, där svenska städer lyfts gång på gång som framträdande deltagare.

Den utveckling som har skett av EHCC i och med har främst bestått i att skapa mervärde för de deltagande kommunerna. Detta genom att erbjuda ett "digitalt paket" med generell och individuell feedback, målgruppsanpassat informationsmaterial, bilder och annat material som kommit utifrån kommunernas respektive deltagande.

3.2 Mål

Nedan listas målen och deras uppfyllnad presenteras i måluppfyllelsetabellen nedan.

3.2.1. Aktivitetsmål

- a. Anordna en expertworkshop
- b. Leverens av feedback till deltagande kommuner
- c. Fördjupad utvärdering av EHCC Sverige
- d. 5 kommunkonferenser alternativt seminarier
- e. Framtagande av en rapport om EHCC – lärdomar och inspiration
- f. Producera goda exempel från EHCC Sverige och internationellt

3.2.2. Beteendemål

- a. Fler sökande kommuner
- b. Motivera ytterligare kommuner att utföra satsningar sprunget ur EHCC

c. De kommuner som deltar i EHCC förbättrar/stärker sitt arbete med energi- och klimatfrågor

3.2.3. Effektmål

Inför EHCC-utmaningen 2012-2013 inrapporterade de deltagande svenska kommunerna 42 åtgärder som tillsammans har en energieffektiviseringspotential med 2 500 GWh. Effekterna av effektiviseringsåtgärderna skulle samtidigt minska utsläppen av växthusgaser med motsvarande 352 Mton fram till 2020. En del av de inrapporterade åtgärderna är genomförda och avslutade. Det skulle vara av stor relevans att i detta projekt kunna ta del av och utvärdera effekterna av dessa. Till varje åtgärd finns investeringskostnader kopplade varför effekten av genomförda åtgärder inte bara ger ett mått på besparingar i kWh och ton växthusgaser utan även kan ge svar på kostnadseffektivitet. Målet för kommande omgångar är att arbeta för fler deltagare och ytterligare åtgärdsinsatser. Då inrapporteringen för årets deltagare ännu pågår finns idag inga data att beräkna besparingspotential utifrån¹. Det kan dock antas att kommande satsningar hamnar inom samma storleksordning gällande energieffektiviseringspotentialen.

---

¹ Observera att detta är effektmålet från beslutet och att inrapporteringen har skett för två omgångar av EHCC (13-14 och 14-15) under projektets tid.

Måluppfyllelsestabell					
1	Aktivitetsmål	Indikator	Metod	Status	Kommentar
1.a	Anordna en expertworkshop	Antal deltagande experter och representerade kompetenser	Antal deltagare och dokumentation	8 deltagare Dokumentation bifogas	<p>Deltagarna var experter från WWF, WSP, Global Utmaning och oberoende hållbarhetskonsult.</p> <p>På workshopen behandlades och utvecklades den framtagna feedbacken till städerna. Efter workshopen utvecklades feedbacken ytterligare för att göra den mer tillgänglig för deltagande kommuner.</p>
1.b	Feedback till deltagande kommuner	Antal deltagande kommuner	Utvärdering via webb i samband med projektets avslut.	EHCC 2014: 10 kommuner EHCC 2015: 14 kommuner	<p>I och med förlängningen av projektet har feedback tagits fram för två omgångar av EHCC.</p> <p>EHCC 2014: lämnades feedback muntligt och digitalt till tio deltagare.</p> <p>EHCC 2015: feedback har lämnats digitalt till 14 deltagare. Feedbacken har utvecklats från tidigare omgång och ingår nu i ett "digitalt paket" som deltagande kommun får. Vissa av städerna från tidigare omgång har fått lämna kommentarer på tidigare omgångs feedback, de har även lämnat tips på hur feedbacken bör utvecklas. Vid tillfällen då projektledningen har talats vid med deltagarna har de lämnat inspel till utformningen av feedbacken.</p>
1.c	Utvärdering av EHCC Sverige	Antal nöjda deltagare Antal kommuner som kommer att delta 2015	Utvärdering via webb/telefon	<p>Ingen siffra är framtagen, resultatet av utvärderingen bifogas.</p> <p>Deltagare 2015: 14 varav 7 nya</p>	<p>Vid utvärderingen av EHCC som gjordes i samband med att muntlig feedback levererades fokuserades det på utmaningens olika delar än den som helhet. Därför har ingen totalt nöjdhetsgrad kunnat tas fram. Dock är tongångarna från deltagarna övervägande positiva till utmaningen och det är ingen av deltagarna som har avfärdat utmaningen.</p> <p>Utvärderingen fokuserade på inrapporteringen, support, information och det internationella perspektivet. Under EHCC 2015 har 14 städer deltagit varav 7 stycken nya. De tre deltagarna som hoppade av utmaningen gjorde det på grund av resurs- och tidsbrist.</p>

1.d	Kommunkonferenser alternativt seminarier	Antalet genomförda seminarier Antal nöjda deltagare	Utvärdering via webb eller i samband med aktivitet	5 seminarier har genomförts inom projektets ram. Genomsnittlig nöjdhetsgrad: 81 %	<p>Seminarierna genomfördes i Umeå, Kristianstad, Västerås, Uppsala och Göteborg. Totalt under seminarierna har 714 personer deltagit.</p> <p>Under de fyra första seminarierna har WWFs skolmaterial Vår Stad 2030 använts i samband med respektive seminarium. Läs mer här.</p> <p>Seminarier i Göteborg anordnades i samband med att det nya klimatprogrammet för staden lanserades.</p> <p><i>(Under EHCC 2015 har WWF också anordnat 3 kommunkonferenser som har legat utanför detta projekts ramar)</i></p>
1.e	Framtagande av en rapport om EHCC – lärdomar och inspiration	Publicerad rapport	Publiceringsdatum 2015-03-31	Rapporten trycks inte utan sprids digitalt. Bifogas	Rapporten färdigställdes <u>2015-30-31</u> och kommer att spridas i samband med framtida omgångar av EHCC, via WWFs och Energikontorets respektive hemsida. Rapporten kommer att ingå i det "digitala paket" som deltagarna får.
1.f	Producera goda exempel från EHCC Sverige och internationellt	Antal goda exempel med god relevans och excellens för den nationella och internationella arenan	Utvärderas i samband med referensgrupp	Har ej utvärderats i samband med referensgrupp Finns att hitta på: http://www.hallbarstad.se/blogs/43-kommunerna-visar-vagen-i-global-stadsutmaning	<p>Då projektet har förlängts har de goda exemplen tagits fram för deltagarna i EHCC 2015. Detta har inneburit att de inte har behandlats i samband med ett referensgruppsmöte. Dock har det gjorts att fler goda exempel har tagits fram då deltagarantalet har ökat.</p> <p>De goda exemplen har publicerats på EHCC-bloggen som har startas upp på hallbarstad.se av projektet. I blogginläggen har representanter från deltagande kommuner intervjuats om deras arbete och vad de är stolta över i sin kommun, aktiviteter inom projektet bevakats och även nyckelpersoner bakom EHCC har intervjuats.</p> <p>Blogginläggen har i huvudsak skrivits av en journalist och granskats av projektgruppen.</p> <p>De goda exemplen presenteras även i kortare form i rapporten om EHCC från 1.e.</p>

2	Beteendemål	Indikator	Metod		Kommentar
2.a	Fler sökande kommuner	Antal kommuner som anger att de kommer att delta i EHCC 2015	Utvärderas genom kommande resultat	14 kommuner deltog, varav 7 stycken var nya till den omgången	
2.b	Motivera ytterligare kommuner att utföra satsningar sprunget ur EHCC	Antal kommuner som i utvärderingar anger att de tar till sig exempel från EHCC för sitt eget arbete	Utvärderas genom webenkät	Har inte utvärderats genom webenkät.	Vid personliga kontakter med representanter från deltagande kommuner har det framkommit att de har inspirerats av varandras arbete. Denna inspiration kommer dels från att mycket av respektive kommuns åtgärder och projekt finns samlade på samma ställe (i cCR) och dels vid gemensamma möten som kommunkonferenserna.
2.c	Förbättra/stärka kommuners arbete med energi- och klimatfrågor	Antal kommuner som i utvärderingar anger att det finns ett mervärde i ett fortsatt arbete med EHCC då det stödjer deras eget arbete	Utvärderas genom webenkät	Har inte utvärderat genom webenkät	Vid kontakter med deltagande kommuner har det gång på gång påtalats att EHCC har gett stöd i deras arbete. Inrapporteringen kräver en stor arbetsinsats från deltagarna, men de positiva sidorna väger upp de negativa sidorna. Många deltagare har påtalat vikten av att de i sin yrkesroll har vunnit på att samla mycket av kommunens arbete på ett ställe. – Vi kan vara riktigt stolta över vårt klimatarbete och det här ger mod att fortsätta, sade Anneli Hultén (s), kommunstyrelsens ordförande i Göteborg i sitt tacktal vid prisceremonin där Göteborg utnämndes till Årets klimatstad 2015 på finalkonferensen 17/3-2015:
03	Effekt mål	Indikator	Metod		Kommentar
3.a	Beräknade mål för besparingarna från förra årets satsning	Antal kWh	Beräknas utifrån insamlad data	Antal inrapporterade åtgärder i EHCC 2015 var 492.	Utifrån inrapporterade åtgärder i cCR för EHCC 2015 beräknas deltagarna: <ul style="list-style-type: none"> • Minska utsläppen av CO₂e med 4,7 miljoner ton om året. • Energieffektivisera med 520 GWh per år • Införa 8 TWh förnybar energi Observera att dessa siffror har rapporterats in av ansvariga personer från respektive deltagare, som i många fall har uppskattat effekterna av åtgärderna. För många av åtgärderna är inte förväntad effekt inrapporterat.

3.3 Målgrupp

Målgruppen för detta projekt har varit Kommuner och kommunala verksamheter, kommunala tjänstemän, politiker, näringsliv och allmänheten.

Kommunerna har nåtts genom sitt deltagande och övrig målgrupp har nåtts via de kommun-konferenser som har anordnats med 714 deltagare totalt.

Under projektet startades en blogg upp där varje stad lyftes med ett inlägg i var plus ett antal allmänna inlägg också har gjorts. Totalt har bloggen haft 3 703 sidvisningar. För att läsa bloggen klicka [här](#).

Energikontoret har gjort inlägg på sociala medier i samband med vissa blogginlägg samt när centrala nyheter kring denna omgång av EHCC har kommit.

WWF har kommunicerat information om utmaningen via hemsida och sociala medier (exempelvis har WWF ca 418 000 följare på Facebook).

Projektet har även ett antal gånger tagits upp i WWF Sveriges kommunikering till andra WWF-kontor, lokala ICLEI-kontor och andra städer på globala informationsmöten om EHCC.

Projektet har tillsammans med Klimatkommunerna anordnat informationswebinarium kring utmaningen där projektet informerades om och kommuner värvades till utmaningen.

Kommunerna själva har ansvarat för att sprida information om deras deltagande i EHCC lokalt. Störst uppmärksamhet har det blivit i samband med kommunkonferenserna, sociala medie-kampanjen We Love Cities och utnämning av finalister och vinnare i lokalpressen.

3.4 Verksamhetsbeskrivningen

Genomförande av aktiviteterna i detta projekt har gjorts i nära samarbete mellan Energikontoret i Mälardalen och Världsnaturfonden WWF. Projektledarrollen har delats mellan Emil Andersson på Energikontoret och Emelie Kärre på WWF (ersatte Sabina Andrén 4 månader in i projektperioden).

De aktiviteter, förutom kontinuerliga projektledarmöten, som genomförts i projektet är starkt kopplade till aktivitetsmålen och redovisas i Måluppfyllelsetabellen. Övriga insatser som har gjorts inom ramen för projektet redovisas i tidigare avsnitt om Målgruppen och hur denna har nåtts.

4. Projektets övriga resultat och erfarenheter

En viktig effekt av att projektet förlängdes var att feedback kunde tas fram till deltagarna i två omgångar av EHCC. Detta gjorde att kvaliteten på feedbacken har ökat och blivit mer användbar för deltagarna.

En viktig erfarenhet som har dragits från projektet är vikten av att rapportera/föra statistik på liknande sätt. Detta har framkommit då flera städer har varit nära att delta i EHCC 2015 men i sista stund dragit sig ur på grund av hög arbetsbörda. För många svenska städer har inrapporteringen till cCR blivit ytterligare en inrapportering som läggs till andra som också måste göras. Dessutom följer inte de svenska kommunerna upp på samma sätt vilket har gjort att vissa behövt räkna om sin statistik för att kunna rapportera in i cCR.

Det faktum att inrapporteringen är tidskrävande har gjort att vi i projektet har utvecklat utmaningen mot att deltagarna skall få mer tillbaka för sitt deltagande och skapa ett mervärde för dem. Supporten för inrapporteringen som har kunnat erbjudas deltagande kommuner genom projektet har således också varit viktigt för att få ett ökat deltagande i utmaningen.

En annan erfarenhet är att kommunernas tjänstepersoner som arbetar med klimat – och energifrågor har en hög arbetsbörda. Detta har varit en utmaning för deras deltagande i utmaningen men också inneburit att vi fått omvärdera utvärderingsmetoderna under projektets gång. Personliga samtal och kontakter har varit en mer framgångsrik metod att nå våra kontaktpersoner i kommunerna framför t.ex. webbenkäter som vi ursprungligen planerat för.

5. Övrigt

Under projekttiden har Energikontoren Sverige och WWF lämnat in ett "Concept note" till Östersjöprogrammet om att ytterligare utveckla utmaningen i länderna kring Östersjön och även utveckla WWFs och andra Energikontors samarbete i andra länder. Svar väntas i slutet av april 2015.